

Nummer : R26.001
Onderwerp : Reactie op Kadernota 2027 GRSK

Aan de raad

Inleiding

Bijgevoegd vindt u de Kadernota 2027 van de samenwerking Kempengemeenten. Deze is gericht op het collectief van de samenwerking. Hiermee geeft het Algemeen Bestuur richting aan de uitvoering van het gemeentelijk en landelijk beleid en de autonome ontwikkelingen in de komende jaren. De kadernota is een vast onderdeel van de planning- en control cyclus en vormt de basis voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028–2030.

Bij het opstellen hiervan zijn de gemeenten in de voorbereiding op verschillende wijze betrokken zoals via bestuurscommissies en ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten. Daarmee wordt invulling gegeven aan het begrip “ons”. De opgehaalde uitgangspunten zijn herkenbaar en sluiten aan bij de gezamenlijke rode draad van de afzonderlijke gemeenten en regionale opgaven.

Voorstel

De volgende reactie te geven op de Kadernota 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten:

De gemeenteraad van Bladel begrijpt de uitdagingen die naar voren komen bij de taken die de GRSK namens de hierin samenwerkende gemeenten uitvoert en het behouden van de kwaliteit daarbij. Desondanks verzoekt zij het bestuur nogmaals nadrukkelijk de financiële positie van de gemeente duidelijk voor ogen te houden bij alle financiële afwegingen en vooral uitgangspunt 3 “scherp aan de wind begroten” inhoud te geven.

Beoogd effect

Met het verleggen van taken van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen worden de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op afstand geplaatst. Met de mogelijkheid tot het inbrengen van een reactie worden deze rollen echter zo goed mogelijk geborgd.

Argumenten

1.1. Algemeen

De Brainportregio bevindt zich midden in een schaa sprong. Ook de Kempengemeenten groeien: in inwonertal, werkgelegenheid en woningbouw. Deze ontwikkeling gaat gepaard met grote sociaal-maatschappelijke veranderingen, zoals dubbele vergrijzing, internationalisering, instroom van arbeidsmigranten en kenniswerkers en een toenemende complexiteit van vraagstukken binnen bijvoorbeeld de jeugdhulp en de Wmo. Tegelijkertijd volgen technologische ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. De opkomst van kunstmatige intelligentie, de groeiende rol van data (en de vraag naar zeggenschap daar-over) en de noodzaak van digitale veiligheid nemen snel toe.

1.2. Richtinggevende uitgangspunten bij opstellen Kadernota 2027 GRSK

In de voorbereiding van de kadernota zijn de gemeenten nadrukkelijk betrokken via onder andere de bestuurscommissies en aanvullende bijeenkomsten. Er zijn acht richtinggevende uitgangspunten geformuleerd om de initiatiefvoorstellen in de kadernota 2027 te wegen.

Team:
ABZ

Behandelend ambtenaar:
Frans Kuppens

Telefoonnummer:
0497-361636

Daarvan zijn de nieuw opgehaalde uitgangspunten voor de begroting:

1. Het Algemeen Bestuur heeft uitgesproken dat de organisatie de groei in het werkvolume en de regionale ontwikkelingen wil blijven volgen, om daarmee de dienstverlening op peil te houden en tijdig te kunnen opschalen waar dat noodzakelijk is.
2. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de ambitie uitgesproken om structureel te blijven investeren in de verdere versterking en modernisering van de ICT-infrastructuur, ondersteunende systemen en digitale voorzieningen, zodat de organisatie toekomstbestendig blijft en optimaal kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

En de eerder opgehaalde uitgangspunten voor de begroting 2027 die herbevestigd zijn.

3. "Scherp aan de wind" begroten.
4. Behouden van huidige niveau/kwaliteit dienstverlening (oplopen wachttijden, afname toezicht openbare ruimte)
5. Standaardisatie in dienstverlening (o.a. beleid/ applicatielandschap).
6. Nieuwe initiatieven vanuit gemeenten enkel met dekking gemeenten/rijk opnemen.
7. Actieve verkenning op kansen samenwerking door kwaliteitsverbetering/ kostenbesparing.
8. Voorkomen "penny wise, pound foolish"

Na vaststelling van de uitgangspunten en initiatiefvoorstellen kan de financiële uitwerking van het jaarplan 2027 in de vorm van de begroting en meerjarenraming opgesteld worden. Dit houdt niet zonder meer in dat alle voorstellen uit de kadernota definitief worden omgezet in een begrotingsvoorstel.

1.3. Opgenomen ontwikkelingen in de Kadernota 2027 GRSK

Het vertrekpunt voor de kadernota is "ongewijzigd beleid". Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren doorgetrokken wordt en dat de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming zijn verdisconteerd. Voor een aantal externe factoren zoals rente- en prijsontwikkeling worden aannames bepaald. Niettemin zijn er een aantal interne en externe ontwikkelingen waar de komende jaren mogelijk rekening mee moet worden gehouden.

Samengevat betreffen dit:

-Gemeente Oirschot. De gemeenteraden van de gemeenten Best en Oirschot hebben op 2 december 2025 besloten om te gaan fuseren per 1 januari 2028. Deze keuze heeft gevolgen voor de samenwerking Kempengemeenten. De drie denkbare scenario's worden verkent en van advies voorzien ten aanzien van de positionering van de bij de GRSK belegde taken. Elk van de drie verkende scenario's zal ook een impact hebben op de bedrijfsvoering van de samenwerking Kempengemeenten. Daarvoor zal een projectbudget geraamd worden.

-Afdeling Shared Service Center. Het SSC werkt samen met gemeenten aan informatiebeveiliging en data gedreven werken om efficiëntere besluitvorming en dienstverlening te realiseren. De hieronder genoemde aanpassingen zijn minimaal noodzakelijk om te voldoen aan wet- en regelgeving en maatschappelijke verwachtingen.

Wettelijke ontwikkelingen:

-Wet open overheid (Woo). Om te kunnen voldoen aan de Woo is het in kaart brengen van informatiestromen essentieel. Daarnaast zijn er aanpassingen nodig in processen, standaarden en systemen, met name op het gebied van informatiehuishouding, archivering en digitale ontsluiting.

-Wet digitale overheid (Wdo). De wet introduceert eisen aan elektronische identificatiemiddelen (zoals eHerkenning, DigiD en toekomstige Europese inlogmiddelen) met een bepaald betrouwbaarheidsniveau ("substantieel" of "hoog").

-Archiefwet 2021. De inwerkingtreding wordt verwacht medio 2026. Voor gemeenten betekent dit dat zij tijdig hun informatiebeheer moeten aanpassen. De voorbereiding vraagt organisatorische en financiële inspanningen.

Overige ontwikkelingen:

-Schaalvergroting of afschaling. Het uittreden of toetreden van een gemeente binnen een samenwerking op ICT- en GEO-gebied heeft verstrekende gevolgen voor techniek, organisatie, governance en datakwaliteit. Een zorgvuldig proces, met aandacht voor continuïteit van dienstverlening is noodzakelijk. Door tijdig te anticiperen op deze veranderingen en duidelijke afspraken te maken over overdracht en integratie, kunnen risico's worden beperkt en blijft de kwaliteit van de gezamenlijke dienstverlening geborgd.

-Common Ground: Common Ground is een landelijk initiatief dat zich richt op het realiseren van een uniforme, modulaire en interoperabele informatievoorziening die samenwerking en gegevensuitwisseling tussen publieke organisaties versterkt. Inmiddels hebben gemeenten zich gecommitteerd aan een transitie naar een toekomstbestendig stelsel wat in een versnelende uitvoeringsfase is beland. De herstructurering van de informatievoorziening leidt tot standaardisatie van het gegevenslandschap, betere naleving van privacywetgeving en verhoogde wendbaarheid in dienstverlening.

-Cloud: Steeds meer applicaties worden standaard als clouddoplossing aangeboden. Tegelijkertijd draaien binnen de Kempeninfrastructuur nog diverse applicaties op een eigen datacenter, voor de aangesloten gemeenten. Vanuit de landelijke overheid en VNG wordt ingezet op een gezamenlijke cloudstrategie, gericht op schaalvoordelen, digitale autonomie en betere beveiliging. Voor de Kempengemeenten betekent dit dat de bestaande infrastructuur voorlopig complementair blijft aan cloudontwikkelingen, met ruimte voor maatwerk en regie op digitale transformatie.

-Informatiebeveiliging: Gemeenten zijn bezig om informatie continue beter te beveiligen door de aanschaf van systemen, extra inzet van personeel en verbeteren van de infrastructuur. De verwachting is dat de kosten voor informatiebeveiliging zullen blijven stijgen.

-Data gedreven werken; Door de inzet van dashboards wordt data gebruikt bij het onderbouwen van beslissingen. Daarnaast draagt het bij aan de informatieverstrekking aan inwoners en bedrijven. Het idee van de inzet van data is betere, snellere en efficiëntere besluitvorming, management en uitvoering.

-Digitale werkplek (MS365): Een goede digitale werkplek bevordert efficiëntie en samenwerking tussen medewerkers, wat leidt tot verhoogde productiviteit en snellere besluitvorming. Het vergroot de flexibiliteit en mobiliteit van het personeel, waardoor de organisatie beter kan inspelen op veranderende behoeften en een breder scala aan talent kan aantrekken.

Naast genoemde ontwikkelingen is het opstellen van een gezamenlijk strategisch informatiebeleid noodzakelijk om de efficiëntie en effectiviteit van de samenwerking optimaal te kunnen benutten.

1.4. Voorstellen in de Kadernota 2027 GRSK

In de Kadernota 2027 GRSK zijn de volgende voorstellen opgenomen:

-Indexering van de loonkosten met 2,9% en de prijsontwikkeling (materialen) met 2,4% voor 2027. Deze indexering komt overeen met die van de andere GR'en. Daarnaast volgt dit uit vaste afspraken over indexering.

-Een PM-post voor 2027 en verder opnemen voor de ontwikkeling AI binnen de kempeninfrastructuur. Dit in afwachting van de uitkomst van een onderzoek dat in 2026 plaatsvindt naar de mogelijkheden voor een gezamenlijke, veilige en beheersbare implementatie van AI binnen de bestaande ICT-samenwerking.

-Een PM-post voor 2027 en verder opnemen voor de doorontwikkeling van meer data gedreven manier van werken. Deze ontwikkeling past in een bredere trend waarin gemeenten data structureel willen inzetten om beleid te onderbouwen, prestaties te meten en maatschappelijke opgaven — zoals energietransitie en verstedelijking — beter aan te pakken. Dit in afwachting van de uitkomst van de pilot in 2026.

-Een PM-post voor 2027 en verder opnemen voor de doorontwikkeling M365 en daarmee van de digitale werkomgeving om toekomstbestendig te blijven. De belangrijkste ontwikkelingen zijn: het vergroten van digitale kennis bij medewerkers, de inzet van AI (zoals Microsoft Copilot) om productiviteit en besluitvorming te versterken, en het verbeteren van digitale beveiliging en naleving van wetgeving (AVG, BIO, Archiefwet, WOO). Dit in afwachting van de uitkomst van het onderzoek in 2026.

-Voorstel om vooralsnog een PM-post op te nemen voor capaciteitsmanagement. De Schaa sprong in de Brainportregio heeft directe gevolgen voor de Kempengemeenten. Tegelijkertijd blijft de beschikbare capaciteit in kennis, (financiële) middelen achter en groeit de uitdaging voor de beschikbaarheid van (uitvoerende) medewerkers. Capaciteitsmanagement kan hier een oplossing in bieden. Er wordt onderzocht in aanloop naar de begroting 2027 wat de beoogde financiële voordelen hiervan kunnen zijn in de uitvoering én bij de programmakosten van de gemeenten. Door een PM-post te hanteren, blijft ruimte bestaan om eventuele financiële consequenties of efficiencyvoordelen op een later moment te onderbouwen en, indien nodig, in de begroting op te nemen zodra hierover meer duidelijkheid beschikbaar is.

-Voorstel is een PM-post voor 2027 en verder op te nemen voor het de pilot vroegsignalering. Dit in afwachting van de uitkomst van de pilot die in 2026 plaatsvindt. Het doel van de pilot is om inwoners met betalingsachterstanden of geldzorgen in een eerder stadium kennis te laten maken met gemeentelijke schuldhelpverlening en een hulpaanbod doen. In de begrotingswijziging 2026 is er een bedrag van € 22.000,- opgenomen voor 2026 voor het uitvoeren van de pilot. De PM-post voor 2027 en verder wordt voorgesteld voor voortgezet beleid bij een positieve uitkomst van de pilot.

-Voorstel om een PM-post op te nemen voor een mogelijke uitbreiding van de formatie jeugdhulp. De uitvoering van jeugdhulp staat onder grote druk: de complexiteit van casuïstiek neemt toe terwijl het aantal nieuwe cliënten meegroeit met de demografische groei. De werkdruk en wachttijden lopen op en er is nauwelijks ruimte voor netwerkontwikkeling en deskundigheidsbevordering. Daarom is versterking van capaciteit en structurele investering noodzakelijk om kwaliteit en duurzame inzetbaarheid te borgen. De PM-post sluit aan bij de actuele ontwikkelingen binnen het jeugddomein en bij de toekomstige ambities zoals uitgewerkt in het MJKB-Uitvoeringsplan en in het licht van de groei. Voorafgaand daaraan wordt een uitvoeringstoets uitgevoerd om de benodigde inzet, effecten en financiële consequenties in beeld te brengen.

-Voorstel om voor de jaren 2027 en verder een PM-post op te nemen voor de eventuele uitbreiding van capaciteit team toezicht en handhaving, totdat meer inzicht is verkregen in de structurele behoefte vanuit gemeenten. De druk op het team Toezicht en Handhaving is hoog gelet op een stijgende vraag naar dienstverlening en een krappe bezetting. Bestuurlijke ambities leiden afgelopen jaar tot meer verzoeken voor zowel integraal toezicht als boa-inzet. De toezichthouders hebben veel vragen qua controles voor de bouw, alcoholwet-controles en extra inzet voor evenementen qua veiligheid, vergunningen en alcohol. De boa's verdelen hun aandacht over een breed werkveld en groot gebied. Er is een toenemende (jeugd)overlast, inzet voor evenementen, projectmatige acties het KIT en het RIEC en inzet bij huisuitzettingen en sluiten van panden.

1.5. Geen reactie te geven op de Kadernota 2027 GRSK

Deze kadernota schetst de kaders en keuzes die nodig zijn om de groei van de Kempengemeenten op een duurzame, uitvoerbare en mensgerichte manier te ondersteunen. Zoals in de argumenten weergegeven zijn er door de huidige ontwikkelingen rond de GRSK op dit moment nog te veel onzekerheden om al verdere indicaties te geven bij de geschatte ontwikkelingen, daarom zijn deze als PM post opgenomen. De invulling van de financiële effecten voor de deelnemende gemeenten geschiedt bij de opstelling van de begroting 2027, op het moment dat alle gegevens bekend zijn die vereist zijn voor de kostenverdeling. Op basis daarvan wordt geen aanleiding gezien om de raad nu te adviseren een reactie in te brengen op de Kadernota 2027 van de GRSK.

Kantttekeningen

1.1. Zienswijze en reactie

Een zienswijze indienen op de Kadernota is vanuit de wetgeving niet mogelijk. Wel kan door de raad worden gereageerd op de Kadernota, welke reactie kan worden meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2027.

Een zienswijze geven is door zijn wettelijke basis een zwaarder middel dan het geven van een reactie. Een GR moet via een reactienota aangeven of, en hoe, zij de zienswijze verwerkt in haar uiteindelijke besluit. Omdat het AB van de GRSK de Kadernota 2027 al heeft vastgesteld, hoeft zij niet meer aan te geven of en op welke wijze de reactie verwerkt wordt, omdat verwerking niet meer mogelijk is.

Financiën

De Kadernota 2027 van de GRSK leidt enkel op het gebied van loon- en prijsstijgingen tot concrete financiële mutaties voor de gemeente Bladel. Hierbij wordt nadrukkelijk opgemerkt dat, zoals bij de argumenten beschreven, voor verschillende ontwikkelingen PM-posten zijn opgenomen.

Voor de loon- en prijsindex is in de kadernota een structureel bedrag van € 730.000 per jaar voor alle deelnemende gemeenten opgenomen. Op basis van de begrotingswijziging 2026 van de GRSK is het aandeel van gemeente Bladel ca. 22,3% ten opzichte van de totale begroting van de GRSK. Het aandeel loon- en prijsindex voor gemeente Bladel wordt daarmee geschat op ca. € 163.000.

De financiële mutaties worden meegenomen in de reguliere P&C-documenten.

Communicatie

Een eventuele reactie wordt schriftelijk aan het AB van de GRSK gezonden.

Bladel, 13 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage(n)

- a. Ontwerp-raadsbesluit (26.00190)
- c. Kadernota 2027 GRSK (25.27668)